

Ansvarig

Datum

Dnr

Catrin Hulmarker
Kommunstyrelsens ordförande

2026-06-08

2026-263

Svar på interpellation från Fredrik Nordh (V) angående: Dränering vid Karlsborgs flygplats och lärdomar från rättsprocessen i Uppsala

Hur påverkar de rättsliga framgångarna för Uppsala Vatten kommunens strategi i PFAS-frågan gentemot Försvarsmakten och Fortifikationsverket?

I dagsläget förändrar inte domen vårt förhållningssätt alls. Vi är inte i närheten av att överstiga de fastlagda gränsvärdena för PFAS och vi ser därmed inte heller några ökade kostnader vare sig för drift eller investeringar. Situationen för Vättern går inte att likställa med det som skett i Uppsala där Försvarsmaktens verksamhet bedömts vara enda orsak till de föroreningar som nu gör att Uppsala Vatten nu tvingas till åtgärder som medför stora ökade kostnader både initialt och över tid.

Avser kommunen att kräva ekonomiska garantier från staten för eventuella framtida reningskostnader i Hjo, med stöd i den nyligen fastställda rättsprincipen om förorenarens betalningsansvar

Nej. Vi är inte i närheten av att tangera några gränsvärden som skulle föranleda stora investeringskostnader eller utökade driftskostnader. Dessutom är inte Försvarsmakten/Staten det enda potentiella hotet för Vätterns vatten utan listan kan göras lång med andra hot. När det gäller just PFAS så är tillförseln brandövningsplatser (militära och ickemilitära), förorenade områden och då det finns i samhället så släpps de även ut i Vättern via reningsverken. En annan stor källa till PFAS i Vättern är genom atmosfäriskt nedfall. Att processa ett krav mot staten på en garanti för ett eventuellt scenario anser vi inte vara görligt.

Hur ser kommunen på risken att dräneringen i Karlsborg skapar ett föroreningsscenario liknande det i Uppsala, där kommunen tvingas till dyra investeringar för att klara de nya gränsvärdena för PFAS?

I dagsläget bedömer vi den risken som mycket liten. Dels för att Försvarsmakten i Karlsborg har tvingats vidta en rad skarpa åtgärder för att säkerställa att gifter inte sprids och dels för att Försvarsmaktens roll i Vätterns situation inte är jämförbar med den situation som är i Uppsala. Sverige behöver ett starkt försvar och vi måste klara att kombinera militär närvaro och säkerställande av vårt dricksvatten. Hjo kommun är också medlem i Vätternvårdsförbundet som samordnar intressen och verksamheter som påverkar sjön och

arbetar för att dessa ska kunna samexistera utan att äventyra Vätterns tillstånd/kvalitet. Förbundet besitter både kunskap, kompetens och erfarenhet av vår sjö och har genom åren följt och bevakat hur vatten, flora och fauna påverkats och utvecklats i takt med omlandets förändringar.

Är kommunen beredd att samordna rättsliga anspråk med andra Vätternkommuner för att säkerställa att staten tar det fulla ekonomiska ansvaret för dricksvattnets säkerhet?

Självklart samordnar vi oss med andra kommuner kring Vättern i frågor som rör Vättern. Om det blir aktuellt med rättsliga anspråk i framtiden får väl samordningsansvaret diskuteras då.

Catrin Hulmarker (M)